

hún deel ontvingen², waar bovendien de motiveering op bijna groteske wijze zelf de weerlegging inhield, en blijkbaar alleen, als vaker, de voorlichting gefaald had.

Ook geen gebondenheid aan veel en lang in het openbaar verkondigde meeningen, op den duur zoo licht tot onuitroeibare vóóroordeelen verstijvend, behoeft ons het vrije uitzicht te belemmeren; wij vielen de gemeenschap nooit lastig met onze gedachten omtrent de onstuimig en hardnekkig geëischte „vereenvoudigingen” van de schrijftaal; en er naar gevraagd, verbeurden wij, reeds heel lang geleden, eerst het vertrouwen bij den grootsten tegenstander, en jaren later, naar het schijnt, alle crediet bij den geestdriftigsten voorvechter. Wij hadden aan beiden openhartig verklaard, dat wij in het heerschende stelsel bestaande gebreken niet konden en wilden loochenen, maar anderzijds het nieuwe, ondanks een enkel ding, dat niet zoo verwerpelijk scheen, om de vele onpractische en te radicale trekken en veel meer nog om den onwaarachtigen hoofdregel onaannemelijk achtten. Bij telkens nieuwe overweging versterkte en verdiepte zich ons gevoel, dat deze beweging — die thans zoo plotseling schijnt te triomfeeren — in haar leering en methoden niet strookt met wijze levenspractijk, goeden historischen zin en juiste taalbeschouwing; en strijdig is in haar beginselen en bedoelingen met de christelijke wereldbeschouwing, die zich grondt op de Heilige Schrift³. Dat zij daarom kunst en wetenschap, kerkelijk, staatkundig en maatschappelijk leven, volksopvoeding en volkscultuur met groote schade bedreigt. En het heeft ons dan ook hartelijk verheugd, dat de Senaat der Vrije Universiteit met eenparige stemmen besloot, toen het nog tijd was, aan den Minister zijn ernstige bezwaren bekend te maken tegen de voorstellen en plannen met betrekking tot de schrijfwijze der Nederlandsche taal⁴. Het adres mocht niet baten, maar vond niettemin in het land veel hartelijke instemming⁵. Ook heftig verzet. „Men moet maar durven”, begon een van bevriende zijde tot mij komende uitdaging om persoonlijk tegen de strijdbare helden van Kollewijn in het krijt te treden, met de eerlijke voorspelling van een smadelijke nederlaag daarbij⁶.